

СРВОБРАН

SUBSCRIPTION RATES
United States of America one year 60c.
Canada, Europe e. t. c. one year \$1.50

Srbobran published every Thursday at
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

ПРЕТПЛАТА:
За Сјед. Државе на годину 60 ц.
Канаду, Европу итд. год. \$1.50
Србобран излази четвргом на
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА SRBOVRAN SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION „SLOGA”

Број 396.

ЊУЈОРК, Њ. Ј., ЧЕТВРТАК, 11. Маја 1917.

ГОДИНА 7.

Уписујмо Зајам Слободе!

Прва помоћ коју Америчке Сједињене Државе пружају Савезницима то је кредит у износу од 3000 милиона долара, који Сједињене Државе отварају за Савезнике, и то је прва и најважнија помоћ, коју Сједињене Државе за сад могу учинити. Ова ће помоћ бити одлучна чињеница у овом рату, који се води за слободу не само Српства и Југословенства него и целог света.

За остварење овог кредита од 3 хиљаде милиона долара за Савезнике, Америчка Влада издаје бондове (обвезнице), које амерички народ купује, а купује их из два разлога:

1.) ови бондови плаћају 3½% годишње а гарантовани су од Америчке Владе тако да је овај улог најсигурнији, који данас човек може учинити у Америци; и

2.) сваки Американац разуме, да сваки долар уложен у ове бондове помаже општу, Савезну ствар.

Ми Срби и Југословени у Америци, који располажемо са готовином коју треба да се уложи, не можемо боље уложити него куповањем ових бондова, јер тиме ћемо користити и себи и општој ствари, и ја свесрдно препоручујем сваком Србину и Југословену, да не пропусти ову сјајну прилику.

Бондови ће представљати најпокретнију имовину, јер но има те бондове, може их у свако време продати по добру цену, над год му је готов новац потребан. Улог у ове бондове је сигурнији и даје се много брже претворити у готов новац него новац у банкама.

М. И. ПУПИН.

ПОЈЕДИНОСТИ О ЗАЈМУ СЛОБОДЕ.

Одобрена сума за уписивање, 5,000,000,000. Понуђена сума за уписивање Одобрена сума за уписивање, 5,000,000,000 долара. Понуђена сума за уписивање 2,000,000,000 долара.

Интересна стопа — 3½ процента.
Рок летиче после тридесет година; али Сједињене Државе могу исплатити, према својој намери, цео зајам или један део, и после петнаест година, а са припадајућим интересом.

Обвезнице (бондови) важе или за доносиоца и гласе на 50, 100, 500 и 1,000 долара; или важе само за навесно лице чије је име унето у регистар и гласе на 100, 500, 1,000, 5,000, 10,000, 50,000 и 100,000 долара.

Обвезнице (бондови) се уплаћују овако: 2 процента плаћају се одмах, 18 процената 28-ог јуна, 20 процената 30-ог јуна, 30 процената 15-ог августа, 30 процената 30-ог августа.

Уписивање се већ врши, а завршиће се 15-ог јуна.

Власници обвезница имаће право да их замене обвезницама које ће носити већи интерес, ако Влада изда обвезнице са већом интересном стопом пре сршетља рата.

Обвезнице су слободне од свих такса било целокупних Сједињених Држава, било појединих савезних држава, било појединих места, изузев порезе на имање и на наслеђе.

Обвезнице се могу купити у свакој банци, посредничкој купји или у Савезној Резервној Банци.

ЧЛАНОВИМА САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА „СЛОГА”

Један од најважнијих покрета што га је створила овогодишња седница Главног Одбора Савеза „Слоге” то је стварање одбора од тројице који ће одмах почети рад у правцу сједињења наше два дична Савеза у један Савез. Ја сам увек веровао да Српском Народу у Америци треба само један савез, и та ме је вера одвела и у Кливланд, О., 1909 године, кад смо заједно и створили један савез. Али, прилике су онда биле такве да се сједињење свију српских савеза у један савез није могло одржати. Искуство од последњих осам година доказало је међутим јасно да је један савез бољи од два савеза, а ја сам уверен да су данас најбоље прилике за сједињење. У то име ја поздрављам најрадосније наш одбор од тројице, чија је задатак рад у правцу сједињења, и желим му сваки успех.

Прва задатак овога одбора била да се састане са сличним одбором из Савеза „Србобрана” да заједнички испитају материјално стање и једног и другог савеза. Јасни рачуни су један од битних услова за наше сједињење, и зато не треба нико да мисли да Савез „Слога” тражи ово испитивање стога што би сумњао у поштење управе Савеза „Србобрана”. Главни Одбор Савеза „Слоге” не сумња ни у чије поштење и исправност, јер кад би та сумња постојала, онда би било узалуд и говорити о сједињењу. Две чињенице руководе све нас у целом овом покрету. Прва је чињеница родољубље, јер сваки добар Србин жели да ради заједнички и братски са свакиим другим братом Србином. Друга је чињеница материјална и нема никакве везе са оном првом. Та материјална чињеница може се овако описати: ми сви верујемо да не чланови Савеза „Слоге” и Савеза „Србобрана” изаути велику корист од тог сједињења, и докле год се та корист стварно не докаже, докле не може бити наде за коначно сједињење. Савез „Слога” ради под државним надзором, и он не сме предузети ни један корак који би могао донети материјалне штете његовим члановима, па зато је пре свега неопходно потребно да се материјално стање и једнога и другог савеза тачно испита. Само се тако може доказати да сједињење неће оштетити чланове ни једног ни другог савеза, и само се тако може наћи права подлога за сједињење.

У наде да ће управа Савеза „Србобрана” правилно разумети овај искрени и братски покрет у Главном Одбору Савеза „Слоге” ја је срдачно поздрављам.

М. И. ПУПИН.

ВОЈВОДА ПУТНИК

Ових дана стигла је из Нице тужна вест да је тамо, 18 овог месеца, умро војвода Путник.

Војсковођа светскога гласа и историска личност реткога значаја, Радомир Путник је заменио вечношћу овај свет тајштине и пролазности. И у томе је сва промена. Иначе је седи војвода, савладан старошћу и болешћу, у ствари припадао прошлости још од почетка прошле године. Болеснога и то јако болеснога застао га је и сам рат са Аустријом. Али је у трош-

† ВОЈВОДА РАДОМИР ПУТНИК

немо телу, које је немилосрдно ломила астма, живео још увек креспак дух, и болесни старац је, у главном лежећи, издавао такве наредбе да су се Аустријанци стално враћали из Србије осрамоћени о разбијене главе. Тек после повлачења кроз Албанију било је тело толико попустило да му је требао сталан одмор, који се сад, ето, претворио у вечни одмор.

Велики значај војводе Путника не лежи само у његовим ретким и признатим стратешким способностима, него и у томе што је тукао све српске непријатеље: и Турке, и Бугаре и Аустријанце. Ни један од тих вековних непријатеља нашега народа не може чути име војводе Путника а да не поцрвени од стида. Тек кад су се сложили против њега и Аустријанци, и Немци, и Бугари и извршили једновремен напад, коме је било немогуће одолети са малобројном и изнуреном војском, био је славни ратник принуђен на повлачење. Али је и то повлачење тако изведено да га се дуго сећати сви ти удружени српски непријатељи. Сами су Немци морали признати ретку вештину са којом је са српске стране искоришћавана свака прилика да се непријатељу, без великих жртава, нанесе што већи губитци. А кад је доктор Трикорфос, који је у току овога рата радио са својом мисијом у Врњачкој Вањи, на путу за Атину пролазио у јануару 1916 кроз Софију, нао му је у очи да је цео свет био у црини и ишао оборене главе. Тако је, ето, изгледала Софија у тренутку кад је Србија била прега жена.

Сам војвода дао је у марту прошле године на Крфу доктору Митковину ову изјаву о нашем повлачењу:

„Наша је Србија напојена крвљу и сузама. Слика тога огромнога поља смрти и славе прати ме свуда. Војска је извршила натчовечанске подвиге. За одбрану фронта од 1200 километара ја сам имао на расположењу свега 230.000 бораца, и то према непријатељу који је бројно био несравњено јачи. И Наполеон би ту пао у очајање. Па ипак, ми смо се одупирали два месеца и спасли смо 150.000 војника.”

Оволико речи потрошио је болесни војвода само стога што га је болела српска недаћа. Иначе је био необично скроман и кратак. Кад су му после за навек славне српске победе

код Рудника долазили чувени енглески новинари, који су тачно знали велики значај те победе и обасипали га хвалом, вели се да је, на њихово запрепашћење, одговорио доста осорно: „Нисам ја добио победу, него блато, наше српско блато; заглибили се Аустријанци.” У тој старчевој скромности огледа се сва лепота душе покојнога Путника.

Као што припада целоме Српству по својим победама и својој историској вредности, он припада целоме Српству и по своме пореклу: рођен је у Крагујевцу у Србији, 1847 године, али му је отац био прешао из Беле Цркве у Србију само на пет година пре тога. Тако је велики војсковођа био по рођењу Србијанац, а по пореклу Банањанин.

Слава војводи Путнику!

Из Српства и Југословенства

Пашин о уједињењу Србије и Црне Горе. Женева, 22 априла о. год. доноси овај телеграм од свог дописника са Крфа:

Вести које се односе на уједињење Србије и Црне Горе, као и родољубива акција виђених црногорских кругова у прилог остварења једнодушне жеље свих Срба, живо су заинтересовале овдашње политичке кругове. Имао сам задовољство да разговарам о том питању са председником министарског савета и министарског савета, г. Пашинем, и да му затражим неке одређености о намераваном уједињењу. На ову моју жељу, г. Пашин, са његовом уобичајеном услужношћу, био је добар да ми даде следеће декларације које ја журно достављам „Србији”.

„Уједињење Србије и Црне Горе, рекао ми је председник министарског савета, изразило би под својеном формом, опште познати факт да Срби из Србије и они из Црне Горе чине један исти народ. Нарочите околности у којима се налази српски народ за време вековних борби против турског угњетача потпомогле су цепкање народних снага. Данас је ситуација сасвим измењена. Ако се Црногорци уједине са Србијом, они ће бити апсолутно изједначени са Србима из Шумадије. Никакве разлике не ће постојати у њиховим политичким и грађанским правима. Они ће ужити исте политичке слободе које уживају сада Срби из Србије.

„Србија је потпуно демократска земља која се у својој унутрашњој организацији руководи принципима слободе и политичке једнакости. Она се никада није удаљила од тога пута. Тако, 1914-те, тачно 15 децембра, у сагласности са одлуком министарског савета, престолонаследник Александар упутио је прокламацију српском народу из ослобођених крајева Старе Србије и Македоније. Овом прокламацијом он им је гарантовао потпуну једнакост са Србима из Србије од пре балканских ра-

това и уживање истих грађанских и политичких права која уживају ови последњи.

„Тим истим актом, влада је уништила специјалне законе и изузетна наређења привременог карактера и увела устав, законе и решења који постоје у Србији.

„Очевидно је дакле да ће Црна Гора, једном уједињена са Србијом, уживати исте политичке слободе и исте уставна права које ужива Шумадија или Србија.”

Проглас Црногорског Одбора Народне Уједињености

Скрепемо пажњу на данашњи проглас упућен браћи Црногорцима и на чињеницу да су његови потписници све сами црногорски прваци, људи који су тако рећи до јуче били црногорски министри.

Заједно са прогласом Одбор је изнео и свој исцрпан програм рада, у коме се уједињење Србије и Црне Горе износи као једна неизбежна и насупна политичка потреба, као битни део заветне мисли о уједињењу свега Српства и Југо-

словенства. Ми искрено жалимо што нам је, због оскудице у простору, немогуће да тај проглас донесемо у целини.

Југословенски батаљон у Француској. О саставу овог батаљона дознају се ове потанкости: Батаљон је дошао из Русије и састављен је од добровољаца који су се пријавили као бивши аустријски официри и војници заробљени у Русији, а који се пријавише преко броја потребног за већ организоване југословенске дивизије у Одеси. Из ових прекобројних добровољаца, који се све више пријављују, састављају се и други батаљони који ће такође бити упућени преко Француске. Први батаљон, који је сада већ на бојишту у Француској, броји 1065 момака и 26 официра. Од момака је 935 Срба, 40 Хрвата, 21 Словенац, 63 Чеха, 3 Муслимана из Босне и 3 Руца. Од официра је 8 Срба, 7 Хрвата, 5 Словенаца и 6 Чеха.

Саопштавајући ову вест, Југословенски Билтен додаје:

„Потребно је истакнути нелијепу чињеницу да у југословенском батаљону има више Чеха него Хрвата и Словенаца заједно, али и чињеница да је међу официрима скоро подједнак број Срба, Хрвата, Чеха и Словенаца, значи да се интелигенција код Хрвата и Словенаца неразмјерно боље одазива дужности него маса, пак ради тога пада приговор оних који буне масу против усписивања у добровољце говорени да „господа” неће да иду у добровољце.”

НЕДЕЉНИ ПРЕГЛЕД

Стање у Русији још је увек најкрупније питање у међународном политичком животу.

Промене извршене у току прошле недеље већ су добиле виднога израза у једној изјави новог рускога кабинета, у којој се као идеал истиче мир „без анексија и накнада”. Преведена на прост језик, та изјава значи, да нови руски кабинет жели мир који би оставио све као што је било пре рата, који би дакле оставио Аустрији све многобројне милионе Словена, што су стелили и стењу и данас у аустријском ропству; мир који би Србији и Белгији вратио само њихове раније границе, не чинећи никако одговорним за то што су опустошене; мир који би оставио Немачкој и Алзас и Лорену, а Француској вратио само дивљачки опустошене пределе које су Немци заузели, и тако даље. То је, ето, последица одласка Миљукљевог из кабинета. Сви који су пратили догађаје могли су

се томе надати чим је тај пред ставник и заточник савезничког програма био принуђен да да оставку и да се покљони пред социјалистима. Док су Савезници изјавили да војују за право и слободу народа, како великих тако и малих, докле нови руски кабинет, под утицајем својих нових чланова и Керенског, изјављује, и ако завијено, да он пристаје да Немачка и Аустрија задрже све што су имале пре рата и да ником не одговарају за пустош које су створиле.

Тако нови руски кабинет, у коме је најистакнутији члан социјалист Керенски, схвата слободу. И онда није чудо што све германофилски листови бране и узносе програм нове руске владе. Ово је питање у опште пробни камен. Сви југословенски листови који ма у ком облику бране овакво држање руске владе јасно показују за кога раде, јер нико часлука из кабинета. Сви који су пратили догађаје могли су

SRBOBRAN

SERB WEEKLY

Published by

SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND OF SERB FEDERATION "SLOGA"

443 West 22nd Street New York, N. Y.

Business Manager: M. I. Pupin, 443 W. 22nd St., New York, N. Y. TELEPHONE: CHELSEA 6008.

Editor: M. Trivunac, 443 W. 22nd Street, New York, N. Y.

Entered as second-class matter at the Post Office of New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

ЗАПИСНИК

СЕДНИЦЕ ГЛАВНОГ ОДБОРА САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА „СЛОГА“

одржане 17. маја 1917. г., у Савезној писарни, 443 Вест 22-га улица, Њујорк, Њ. Ј.

Присутни: Главни Председник М. И. Пупин, Главни Потпредседник П. Х. Павловић, и чланови: Глишо Рапаић, Стево Бабић, Новак Богдановић, Илија Вујновић, Видоје Цото и Илија Радаковић.

Главни Председник отвара седницу и наређује Главном Тајнику и Главном Рачуновођи, да предаду све књиге и рачуне Савезне Главном Одбору на преглед и када се преглед сврши, да се пређе на даљи рад.

ЗАПИСНИК

седнице Главног Одбора С. С. С. „Слога“, одржане 19. маја 1917. г., у Савезној писарни, 443 Вест 22-га улица, Њујорк, Њ. Ј.

Присутни: Главни Председник М. И. Пупин, Главни Потпредседник П. Х. Павловић и чланови: Глиша Рапаић, Стево Бабић, Новак Богдановић, Илија Вујновић, Видоје Цото, Илија Радаковић, Ђуро Грегловић, Јосо Рајновић и Миле Куколеча.

1. Главни Тајник чита записник од прошле седнице, који се прима у целости.

2. Главни Тајник чита писмо Друштва Српско Коло бр. 220, из Саут Чикага, Ил., у коме моли, да се из осмртнине пок. брата Петра Басарића исплати приватни дуг према покојничковој опоруци. Пошто државна власт и Савезна Правилна не дозвољавају, да се из ичије осмртнине исплаћује приватан дуг, Новак Богдановић предлаже, Илија Вујновић подупири предлог, да се осмртнина исплати само наследницима према правилима, а не се потражиоци упуте на наследнике, нека од њих траже.

Предлог се усваја једногласно.

3. Глиша Рапаић тражи разјашњење, колико је бивши уредник „Србобрана“ примао плате. Гл. Тајник изјављује да је г. Милану Јевтићу, као главном сараднику плаћано 75 долара, а да се данашњем уреднику професору Тривунцу плаћа 100 долара.

Глиша Рапаић предлаже, Стево Бабић подупири предлог, да се професору Тривунцу, уреднику „Србобрана“, одреди за будуће плата од 125 долара месечно, узимајући у обзир, да професор Тривунац прима извесну награду и од Српске Владе. Предлог се усваја једногласно.

4. Главни Одбор тражи разјашњење од Управног Одбора на раније решење у погледу штамарије Српског Добротвор. и Културног Фонда.

Главни Потпредседник П. Х. Павловић извештава, да је Управни Одбор, када је био извештен, да Управа Срп. Православног Савеза „Србобрана“ намерава купити штамарију, донео решење, да нашу штамарију понуди. По овоме решењу изабрани су Јосо Рајновић и Стево Бабић, да са управом о тој ствари преговарају и да им понуде штамарију под условом, да назу стручњака, који ће оценити вредност наше штамарије и да им се са 5% јефтиније даде него што стручњак процени. Новац да се употреби за Српску Ратничку Сирочад. Али да је Управа Српског Православног Савеза Србобрана купила штамарију бившег Гласника, а на нашу понуду се није обазрела нити је ништа одговорила. Извештај Гл. Потпредседника прима се к знању.

5. Гл. Тајник извештава, да је према решењу ванредне Конвенције састављен и усвојен од чланова Главног Одбора Пословник, који се налази у Савезним правилима.

По прочитању Пословник се прима као што је штампан.

6. Гл. Тајник подноси лекарску сведојбу за трењу операцију брата Саве Чанка, др. бр. 5, Пуебло, Коло., на основу које Гл. Одбор одобрава три месеца болне потпоре и 50 долара на име операције.

7. Гл. Тајник чита писмо друштва бр. 158, Сатер Крик, Кал., које се односи на члана истога друштва брата Јована Булаћа и на основу ранијих докумената Главни Одбор одобрава брату Булаћу на име потпоре 30 долара.

8. Главни Тајник подноси документе пок. брата Ђуре Пилиповића, бившега члана брисаног друштва бр. 184, Чисхолм, Мин. који је био предложен од стране друштва за отпавину, коју му је бивша Управа Савеза одобрила и послала чек на исту, али је пок. брат у међувремену умро и друштво тражи осмртнину.

9. Богдан Лазич, др. бр. 90, Бингем Кењон, Јута, тражи да му се одобри још каква помоћ на име његове озледе.

Главни Одбор испитује целу ствар и долази до закључка, да је брату Лазичу према овим сведојбама и извештају друштва према правилима исплаћено довољно и да му се не може ништа више одобрити. Са овим се слажу сви чланови осим Но-

вака Богдановића, који заступа мишљење, да му није довољно исплаћено.

10. Дмитар Басарић, члан др. бр. 90, Бингем Кењон, Јута. Добио раније на име озледе 100 долара.

На основу поднете слике о озледи и друштвеног извештаја као и раније лекарске сведојбе, Главни Одбор одобрава докнаду од 300 долара брату Басарићу на име озледе.

11. Радован М. Делић, др. бр. 185, Розленд, Б. К. — По ново тражи осмртнину свога брата Радула, који никада није ни био члан Савеза Слоге. Такође тражи помоћ из Срп. Добр. и Културног Фонда.

Решава се, да се брат Делић извести, да Савез не може исплаћивати осмртнине за особе, које нису биле у Савезу Слози, а што се тиче помоћи из Срп. Добротворног и Културног Фонда, да му је већ раније одобрено 100 долара, које је примио и више му се не може одобрити.

12. Трипо Лазаревић, др. бр. 11, Јос Анцелес, Кал. — Друштво моли за овога члана, који је стар 86 година и који је у слабом стању, да му се пружи извесна помоћ.

Глишо Рапаић предлаже, Новак Богдановић подупири предлог, да му се одобри 100 долара из Срп. Добротв. и Култ. Фонда.

Предлог се усваја једногласно.

13. Главни Тајник подноси писмо г. Стеве Богдановића, новинара, који је имао обећање бивше Управе Савеза, да сарађује из Европе као ратни дописник на Србобрану и тражи да му се његов хонорар исплати.

Пошто је ова ствар већ била пред седницом Управног Одбора на 31. августа прошле године, Гл. Потпредседник П. Х. Павловић даје разјашњење, на основу кога се г. Стеви Богдановићу одобрава 200 долара из Срп. Добротв. и Култ. Фонда на име хонорара за 5 месеци сарадње.

14. Гл. Тајник подноси молбу брата Мане Момчиловића, српског нар. учитеља из Акрона, О., у којој наводи, да је основао српску народну школу у поменутом месту и тражи материјалну помоћ из Срп. Култ. и Добр. Фонда за издржавање исте.

Пошто је Културни Фонд већ преоптерећен многим другим обавезама у толикој мери, да му није могуће оптерећивати се новим обавезама, Глишо Рапаић предлаже, Јосо Рајновић подупири предлог, да се брат Момчиловић о томе извести и да Главни Одбор жали, што му молби удовољити не може.

Предлог се усваја једногласно.

15. Гл. Тајник подноси писма друштва бр. 3, 12 и 142, у којима траже да им се поврате расписи, које су исплатили за чланове у рату после ванредне конвенције.

Пошто је записник ванредне конвенције штампан у Савезном органу „Србобрану“, поменути друштва су требала одмах извести Савез о својим члановима у рату, а пошто то нису учинила, него су и даље плаћала за њих расписе, који је новац подељен у дотичне фондове, Глиша Рапаић предлаже, Видоје Ђого подупири предлог, да се ништа не повраћа, јер се не може повратити.

Предлог се усваја једногласно.

16. Радосав Никчевић, др. бр. 75, Бизби, Ариз. — Бивши Гл. Тајник Савеза примио је од друштва бр. 75 молбеницу за овога брата и писмено известио дотично друштво о пријему истога за члана Савеза, али га није нигде заведео за члана нити има његове молбенице у Савезној писарни тако, да је брат Никчевић плаћао расписе друштву, а друштво их за њега није плаћало Савезу од када се пријавио за члана, нити је члан Савеза. Друштво тражи, да се брат Никчевић заведе као члан Савеза.

Решава се, да друштво пошаље Савезу новац на име расписа за поменутога брата од марта прошле године до данас и молбеницу ради података и лекарску сведојбу, ако жели да га Савез прими као старог члана. А ако је вољан ступити као нов члан, тада нека пошаље Савезу само молбеницу и уписнину према правилима, па ће бити примљен за члана Савеза, иначе не.

17. На захтев Гл. Одбора Гл. Тајник извештава, да је у Савезној писарни постигнут ред, као што је на лањској седници Главног Одбора решено и да поред осталог данас имамо тачан именик свију чланова Савеза по друштвима и азбуци. Извештај Гл. Тајника прима се к повољном знању.

18. Молба Југословенске Канцеларије из Вашингтона, Д. К., за материјалну помоћ:

Гл. Председник М. И. Пупин у опширном свом говору разлаже програм Југословенске Канцеларије и истиче потребу материјалне помоћи за издржавање исте, поводом чега настаје подужа дебата, у којој узимају учешћа Јосо Рајновић, Стево Бабић, П. Х. Павловић и Глишо Рапаић, који заступају мишљење, да је Савезу Слози много прече помагање српске ратничке сирочади и сирочади наших чланова, и да се из тога разлога не може овој молби удовољити. Глишо Рапаић разлаже, како су Главни и Управни Одбор, т. ј. сви чланови Управе Савеза Слоге чланови Југословенског Вијећа, бар у колико се он сећа, и да до данас о никаквом раду тога Вијећа нису извештавани нити питани. Наводи, како је Југословенска Канцеларија, мимоплазеки Савез Слогу, наименовала поверенике по свим државама Америке, чија имена је предала америчкој власти, да преко тих повереника врши контролу над свим Југословенима у Америци, а како је од 13.000 чланова Савеза Слоге наименовала само једнога члана. Гл. Председник изјављује, да је на основу тога послао Југословенској Канцеларији имена поверљивих људи од стране Савеза Слоге и да ће се грешка исправити, за коју мисли, да није намерно учињена.

Глишо Рапаић предлаже, Стево Бабић подупири предлог, да се Југословенска Канцеларија извести, да је Културни и Добр. Фонд преоптерећен обавезама и помоћи Српске Ратничке Сирочади, те да се њиховој молби за сада не можемо одазвати. Али да ћемо се трудити колико год будемо могли, да индивидуално помогнемо у будуће материјално и морално. Предлог се усваја једногласно.

19. Јосиф Рајновић предлаже, Новак Богдановић подупири предлог да се даде Српској Народној Одбрани из Срп. Култ. и Добр. Фонда \$1.000. \$500 одмах а \$500 после 6 месеци, да их употреби у политичке сврхе.

Предлог се усваја једногласно.

20. Г. Душан Наранчић моли, да му се откупи 2—3 хиљаде његових књига за српску војску. Име књиге је: „Патње Србије“ године 1915., а цена је 50ц. по комаду, али је нуди за 50% јефтиније.

Илија Радаковић предлаже, да се ова ствар остави Управном Одбору да је у споразуму са професором Тривунцем реши, али да ни у ком случају не утроши више од 250 долара.

Предлог се усваја једногласно.

21. Гл. Тајник подноси лекарску сведојбу брата Ивана Чуровића, члана др. бр. 216, Гери, Инд., који је изгубио слух и чија се ствар није могла решити на седници Упр. Одбора. Решава се, да му се исплати 200 долара под условом, да исту своту употреби на лечење и да купи апарат за побољшање слуха. А Глиши Рапаићу се наређује, да о томе води контролу, пошто исти брат живи у Гери, Инд., као и Рапаић.

22. Илија Радаковић тражи разјашњење о брату Јовану Ковачевићу, који се налази умоболан у болници и о коме је била реч на ванредној конвенцији, на основу чега је Радаковић давао помоћ истоме, жели да се ствар коначно реши.

Јосиф Рајновић предлаже, да се доданашњи трошкови брата Ковачевића исплате и да се у будуће истоме пружа помоћ просечно по 5 долара недељно.

Предлог се усваја.

23. Седници прилази брат Дане Новковић, члан др. бр. 90 из Бингем Кењон, Јута, који је изгубио вид у оба ока.

Решава се, да му се исплати болна потпора за три месеца и 1.100 (хиљаду и сто) долара за изгубљен вид, јер је већ примио 400 долара за једно изгубљено око, и брише се из Савеза.

24. Глишо Рапаић разлаже, да је потребно да се у будуће, када се буду штампале лекарске сведојбе, ставе јаснија питања, на која ће лекари одговарати и на основу чега ће се моћи праведније решавати. Стево Бабић подупири предлог, који се једногласно усваја.

25. Видоје Ђого тражи разјашњење гледе исплате осмртнине Јове Јакина, члана др. бр. 11 из Јос Анцелеса, Кал., кога је погинуло и за кога нико не зна од 1911. године.

Наређује се Гл. Тајнику, да се распита код Савезног адвоката, како се може законито поступити са овим случајем.

26. Гл. Тајник подноси писмену препоруку професора Милоша Тривунца у којој препоручује, да се орган „Србобран“ бар један пут месечно издаје на 8 страна у будуће, а по потреби да се извесно штиво штампа ситним словима, како би могло више материјала излизити.

Гл. Председник изјављује, да је у погледу Савезних органа разговарао са потпредседником Савеза Србобрана, да би се оба органа ујединила, али до данас није још ништа постигнуто.

Јосиф Рајновић ставља питање на Гл. Тајника, да ли је примио од г. Милана Прибићевића какав писмен предлог гледе саједињења Савезних листова и Савеза? Гл. Тајник одговара, да до данас није примио ништа писмено нити усмено. Професор Тривунац извештава, да је Главни Одбор Срп. Нар. Одбране примио писмено извесне предлоге од г. Прибићевића, који ће се поднети седници Главног Одбора Срп. Нар. Одбране. Поводом ове ствари настаје подужа дебата, у којој учествују сви чланови, истичући рад Савеза, из кога се јасно види, да је Савез Слога и Управа Савеза вазда била за сложан и напредан рад, као и за саједињење Савеза, што се може видети и из записника Управног Одбора од 30. децембра пр. г., када је опуномољно чланове Јосифа Рајновића и П. Х. Павловића, да ступе у преговоре са Управом Савеза Србобрана.

Јосиф Рајновић предлаже, Новак Богдановић подупири предлог, да Главни Одбор Савеза Слоге усваја у начелу, да је потребно а у исто време изјављује се, да је Савез Слога у ту потребу увек и веровао, да се сједине Савез Слога и Савез Србобран и да се у ту сврху наменује одбор од три лица, који ће ступити са сличним одбором Савеза Србобрана у преговоре тако, да се ствар по могућности што пре изведе.

Предлог се усваја једногласно.

У поменути одбор изабрају се Гл. Потпредседник П. Х. Павловић и чланови Јосо Рајновић и Новак Богдановић, са наређењем, да са сличним одбором Савеза Србобрана у првом реду испитају опште стање оба Савеза, како би могли даљи рад наставити на сигурној подлози.

27. Прелази се на претрес о садањем Савезном органу „Србобрану“ и после подуже дискусије закључује се, на предлог П. Х. Павловића, подупрт од Глише Рапаића, да се „Србобран“ штампа два пута месечно на 8 страна и оставља се буџет Главном Председнику и уреднику органа од 500 долара годишње, које се може употребити као хонорар разним сарадницима. Осим овога, да се и даље плаћа хонорар за сарадњу Д-ру Милану Гавриловићу по 15 долара месечно, а одобрава се раније исплаћени хонорар истоме.

Седница се затвара у 5.30 сати после подне.

(Наставља се на 3-ој страни, 1-ви ступац)

НАПОМЕНА.

Упорозавају се управе друштва С. С. С. „Слоге“, да све што се тиче Савезнога органа, као: позиве, опомене, тражње, тужне вести и т. д. — увек пошаљу тако, да стигну у Њујорк најдаље у понедељак пре подне. Лист се слаже у уторак и среду и већ у среду после подне почиње се штампати. За то, ако се хоће да ствари уђу у лист на време, треба их на време и слати.

ТРАЖЊА.

Јован Кангрга, професор из Србије, родом Личанин, који се сад налази у Ници у Француској, пита за свога брата Тодора Кангргу и остале рођаке који се налазе у Америци. Моли се свако ко зна што год о њима и њиховој адреси да извести о томе уредника „Србобрана“. Др. Милоша Тривунца, 443 Вест 22-ги Ст. у Њујорку.

ТУЖНА ВЕСТ.

9. маја о. г. у 2 сата у јутро испустио је своју племениту душу наш брат и члан Стеван Божичић.

Сахрањен је 10. маја у овдашњем гробљу, званом бр. 7

Пошто је било по лечнику забрањено свако приближење покојничковом сандуку због његове страшне болести, тога ради друштва нису могла учествовати у сироводу.

Покојник оставља иза себе у овој земљи ожалашћена браћа и у старој крајини жено и децу.

Драги наш покојничке, нека ти је лака ова грудa туге земље и вечна ти памјат.

Ожалашћено

Срп. Д. Д. „Св. Ђура“ бр. 173 СССС. у Блер Шешон, Па.

И. Комљеновић, предс. Перо Пјевац, тајник.

НА ЗНАЊЕ.

Сва браћа из Јунгстауна, Е. Јунгстауна, Охајо, Фарела, Вудлауна, Па., који желе да крену за Србију или ма каква упутства о одласку за Србију, нека се обрате на

г. М. С. Ђаковића, с.-о. Dollar Savings and Trust Co. Jungstown, Ohio.

Г. Ђаковић ће им све што је потребно јавити и упутити где желе.

Из канцеларије М. Прибићевића.

Шиљање новца у стари крај

Саопштава се свој браћи Србима, Хрватима и Словенцима да је најбоље и најсигурније слати новац у стари крај преко Српског Црвеног Крста у Женеви. — Адреса:

Croix Rouge Serbe, Bureau de renseignements 25, rue Pierre Fatio Genève, Suisse, Europe.

Новац треба слати у чеку који гласи на швајцарске франке, а у писму треба означити тачну адресу онога коме се новац шаље.

ЗАПИСНИК

наставне седнице Главног Одбора Савеза Сједињених Срба „Слога“.

Присутни: Главни Председник М. И. Пупин, Главни Потпредседник П. Х. Павловић и чланови: Глиша Рапаић, Стево Бабић, Новак Богдановић, Илија Вујновић, Видоје Ћого, Илија Радаковић, Ђуро Грегговић, Јосо Рајновић и Миле Куколеча.

28. Гл. Тајник чита записник од прошле седнице који се једногласно прима са следећим исправкама:

а) тачка 8, у погледу осмртнине пок. брата Ђуре Пилиповића решено је, да Управни Одбор ствар уреди.

б) тачка 22, у погледу Јована Ковачевића решено је, да брат Илија Радаковић води бригу о њему.

29. Гл. Председник извештава о парници, која је отпочела 4 дана пре ванредне конвенције од стране Ђуре Ковачевића. После тога од стране Душана Силашког противу Савеза пренешена у Најак, Њ. Ц. Извештава, да је парница коначно свршена у корист Савеза, али да је скопчана са великим трошковима, за које Савезни адвокати траже 10.000 долара. Мишљења је, да се ствар и њега тиче, те изјављује, да ће платити од своје стране 5.000 долара. Сви чланови се једногласно захваљују на великом пожртвовању и очинском заузимању Главног Председника, који је Савез спасао од непријатеља и од пропасти, али се не слажу са тим, да он — поред толиких жртава које је до данас за наш Савез поднео, плаћа икакву своту за судске трошкове. Јер Главни Председник, као ни један члан данашње Управе Савеза није проузроковао ову парницу, нити трошкове исте, већ непријатељи Савеза и целога Српства. Решава се, да се поменути трошкови чим пре исплате.

30. Главни Председник извештава, да је био овлаштен од Чикашке Конвенције, да ступи у преговоре са Српско-Православним Савезом Србобраном гледе изравнања рачуна и братског споразума између ова два Савеза и да је према поднешеним рачунима био исплатио до Денверске Конвенције 1,743 долара, са којом сумом Управа Савеза Србобрана није била задовољна. На основу тога је он на Денверској Конвенцији изјавио, да ће он ту разлику између горе суме и 2.200 долара, коју су они потраживали, лично исплатити, што је и учинио.

Решава се, да се Главном Председнику исплати већ раније одобрених 1,437 долара, а на осталом, које је преко ове своте исплатио, најсрдачније му се захваљује.

Главни Председник изјављује, да тај новац поклања Српској Народној Одбрани. Прима се са задовољством.

31. Главни Председник подноси рачун адвоката Потер и Морса, који су били наименовани од бивше управе и тражи да им Савез плати за њихово усрђење до 1. маја 1916 г. \$1,528.83.

Решава се, да се њихов рачун преда Савезним адвокатима Паркер, Девис и Вагнер и да они ту ствар испитају, а Управни Одбор да поступи по њиховом Савету. Овај предлог не да од стране Стеве Бабића, подупрт од Миле Куколече и једногласно се усваја.

32. Члан Стево Бабић подноси седници годишњи извештај о стању Савеза као што следи:

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

о примитку и издатку и о имовини и дугу Савеза Сједињених Срба „Слога“ од ванредне конвенције, одржане 1. до 12. маја 1916. године у Њујорку, до 30. априла 1917. године.

1. Примитак:

- 1. Готовина у Сибор Национал Банци на дан 1. маја 1916. г. \$115,834.56
- 2. Вредност Државних Бондова на дан 1. маја 1916. године 51,130.45

Укупна имовина на дан 1. маја 1916. год.	\$166,965.01
за месечне расписе	\$200,049.79
за годишњу пристојбу чланова	12,433.10
за уписнину нових чланова	7,800.60
за књиге и знакове	1,599.25
за камате на бондове	1,912.24
за камате на уложени новац неисплаћених осмртнина	1,024.75
за кирију Српског Дома	2,160.00
за претплате на „Србобран“	41.60
за наплату дуга од брисаних друштва	1.10
пренос остатка са засебног рачуна из 1915. године Срп. Култ. и Добр. Фонда	120.42
за расписе повишених 5 центи по решењу ванредне конвенције	1,659.75
	\$228,802.60
Укупан примитак	\$395,767.61

2. Издатак:

за осмртнине	\$47,683.22
за осакатнине	36,060.00
за операције	17,580.00
за отправнине	5,025.00
за путне трошкове отправ. члановима	154.95
за болне потпоре	18,385.00
за књиге и знакове	1,452.69
Српској Народној Одбрани	13,000.00

за штампање Савезних правила	930.00
за штампање чланских карата	290.00
Словенском Усељеничком Дому у Њујорку, по решењу Денверске конвенције од 1913. год.	250.00
пострадалним и болесним Србима за стан и храну српским ратним избеглицима	1,320.00
	242.00
за трошкове Савезних изасланика на Југословенски Збор у Питсбург	25.82
за плате чиновништва	3,432.00
за трошкове Гл. и Упр. Одбора	\$1,186.15
за трошкове ванредне конвенције	12,778.28
за поштарину, телеграме, телефон и експрес	665.71
за канцеларијски прибор, артија, књиге и друштвене тисканице	862.55
за канцеларијски намештај	326.93
за промену чекова	232.40
Срп. Културном и Добротв. Фонду на име станарине	640.00
за штампање, уређивање, администрацију Савезног органа „Србобрана“	8,686.79
за трошкове адвоката у парници Боже Мартиновића противу Савеза	280.23
за трошкове адвоката у парници Петра О. Стијачића противу Савеза	219.92
за део судских трошкова у парници Душана Д. Силашког и друг. противу Савеза	5,166.15
стручњаку за састављање извештаја у парници Душана Д. Силашкога и друг. противу Савеза	210.00
пристојбе за 1916. и 1917. г. Иншуренс Депарменту, Денвер, Коло.	100.00
за бондове управника и чиновника Савеза	58.36
за путне трошкове болесних чланова	47.50
за трошкове адвоката у парници Николе Јањића противу др. бр. 160, Вудлаун, Па.	33.65
плата ценитору	1,156.50
за осигурање штампарије	78.00
за поправке штампарије	64.73
рачуно-испитачима за 1915. г.	257.70
рачуно-испитачима за 1916. г.	366.47
рачуно-испитачима за 1917. г.	175.22
за расписе чланова у рату из Културног и Добр. Фонда	4,033.00
за расписе чланова у рату од повишених 5 центи	853.90
за гас, електрику и оправке куће	1,039.38
за изравнање рачуна друштвима	399.35
за изравнање рачуна брисаних друштва:	
1. Др. Св. Василије Острошки бр. 33, Чисхолм, Мин.	1,922.30
2. Др. Св. Сава, бр. 184, Чисхолм	\$961.35
3. Др. Св. Ђорђе бр. 232, Ајронтаун, Мин.	301.70
4. Др. Капетан Сеферовић бр. 273, Гери, Инд.	479.30
за трошкове протестираних чекова	1.87
Укупан издатак	186,416.07
Готовина на дан 30. априла 1917. г.	\$209,351.54

3. Имовина Савеза:

Државни Бондови Резерв. Фонда	\$102,867.95
Готовина у Сиборд Национал Банци	18,870.61
Готовина у Колумбиа Тrust Комп.	57,917.79
Готовина у Фармерс Лон и Тrust Ко.	29,595.19
Готовина у ручној благајни	100.00
Укупна имовина	\$209,351.54

4. Имовина за наплату:

Дуг друштва Савезу на дан 30. априла 1917. г.	10,515.05
---	-----------

Укупна имовина на дан 30. априла 1917. г. \$219,866.59

5. Дуг Савеза:

Осмртнине расписане, наследници у Европи.	\$83,938.13
Осмртнине расписане, наследници у Америци, малољетни	11,539.34
Укупан дуг на дан 30. априла 1917. г.	95,477.47

Чиста имовина Савеза на 30. апр. 1917. г. \$124,389.12

6. Чиста имовина Савеза, подељена на поједине фондове стоји овако:

Резервни Фонд са вишком расписа	\$102,810.54
Фонд за остареле чланове	9,732.24
Конвенцијски фонд	5,749.02
Културни и Добр. Фонд	4,035.54
Дубиозни фонд	1,255.93

Фонд за расписе чланова у рату 805.85

Укупна имовина \$124,389.12

7. Нова друштва

приступила Савезу од 1. маја 1916. до 30. априла 1917. г.

- Цар Лазар, бр. 281, Ђанстаун, Па.
- Св. Дух, бр. 282, Бјукенен, Мич.
- Срп. Престољонаследник Александар, бр. 283, Со. Чикаго, Ил.
- Браћа Југовићи, бр. 284, Саут Бетлехем, Па.
- Модерна Србија, бр. 285, Шарпсвил, Па.
- Св. Илија, бр. 286, Толидо, О.
- Срп. Бокешко Братимство, бр. 287, Бјут, Монт.
- Св. Ђорђе, бр. 288, Вудвил, Па.
- Југославија бр. 289, Н. Тонаванда, Њ. Ј.
- Александар Карађорђевић, бр. 290, Грет Фалс, Монт.
- Св. О. Никола, бр. 291, Вест Мидлсекс, Па.
- Старина Пашин, бр. 292, Лорен, О.
- Нагорњика Вила, бр. 293, Бјул, Мин.
- Св. Ђурађ, бр. 294, Расин, Вис.
- Јединство, бр. 295, Глоб, Ариз.
- Срп. Личко Д. Друштво Југославија, бр. 296, Бјут, Монт.
- Св. Ђорђе, бр. 297, Тилтонсвил, О.
- Царица Милица, бр. 298, Ђанстаун, Па.
- Св. Ђурађ, бр. 299, Њу Брајтон, Па.
- Св. Арх. Михаило, бр. 300, Месон Сити, Ајова.

8. Сједињена друштва:

Друштво „Слога“ бр. 12, Бизби, Ариз. сјединило се са друштвом „Немања“, бр. 75, Бизби, Ариз., под именом „Нова Србија“ бр. 301.

9. Брисана друштва:

- Св. Василије Острошки, бр. 33, Чисхолм, Мин.
- Св. Сава, бр. 184, Чисхолм, Мин.
- Св. Ђорђе, бр. 232, Ајронтаун, Мин.
- Капетан Сеферовић, бр. 273, Гери, Инд.
- Српски Орао, бр. 179, Хегевил, Ил.
- Св. Ђорђе, бр. 120, Сисеро, Ил.
- Освета Балкана, бр. 245, Фејвил, Ил.
- Сједињени Срби, бр. 2, Њујорк, Њ. Ј.

10. Укупан број друштва:

Укупан број на дан 30. априла 1917. год. износи 174 друштва.

11. Укупан број чланова:

На дан 30. априла 1917. г. Савез Сједињених Срба „Слога“ има у доброме стању 13,028 (тринаест хиљада и двадесет и осам) чланова.

Целокупан извештај се једногласно прима са захваљуношћу Управном Одбору и чиновништву Савеза.

33. П. Х. Павловић предлаже, Ђуро Грегговић подупи-ре предлог да се имовина фонда за остареле чланове уложи у бондове зајма слободне Сјед. Држава, исто тако да се у будуће и за новац резервног фонда да купују поменути бондови. А да се из вишка повишених 5 центи за разлику лествице остарелих чланова у будуће плаћа. Усваја се једногласно.

34. Глиша Рапаић предлаже у Управни Одбор за идућу годину следеће чланове: Стеву Бабића, Новака Богдановића и Илију Радаковића, предлог подупије Илија Вујновић, који се једногласно усваја.

35. Главни Председник извештава, да ће се морати платити порез на Српски Дом из разлога, што је државна власт установила, да Савез Слога врши поред ширења просвете и друге послове.

Оставља се Гл. Председнику, да ствар уреди према својој најбољој увиђавности.

36. Миле Куколеча у име Управног Одбора предлаже, Јосиф Рајновић подупије предлог, да се Гл. Тајнику Душану Трипчевићу и Гл. Рачуновођи Виду Вујићу повиси плата за 25 долара месечно и да иста повишица ступа у крепост од 1. јануара о. г., према споразуму Управног Одбора са Гл. Тајником и Гл. Рачуновођом.

Предлог се усваја једногласно.

37. Новак Богдановић предлаже, Стево Бабић подупије предлог, да се повиси плата двају помоћника у Савезној писарни по 15 долара месечно, иста повишица да ступа у крепост од 1. маја ове године, да се оставе одрешене руке

Гл. Председнику и Гл. Тајнику, да у случају потребе могу у свако доба помоћнике мењати. Усваја се једногласно. У исто време повисује се и ценитору Српског Дома плата за 2 долара недељно, повишица да ступа у крепост од 1. маја о. г.

38. Прелази се на претрес о штампању Савезног органа.

Јосиф Рајновић предлаже, а Миле Куколеча подупије предлог да се цела ствар о штампању Савезног органа у Савезној штампарији или под уговором остави Управном Одбору и да Управни Одбор са уредником и администратором уреди ову целу ствар, како је под данашњим приликама најбоље и најподесније за Савезне интересе и за интересе целокупног српског рода у Америци.

Предлог се једногласно усваја.

39. Илија Вујновић предлаже, Видоје Ћого подупије предлог, да Управни Одбор настоји, да поједина друштва изаберу свога сталног лекара, где год је то могуће, тако да би Управа Савеза могла одржавати бољу контролу над Савезним члановима. Исто тако да Савез узме сталног лекара у своје седишту.

Предлог се усваја једногласно, а за Савезног лекара одобрава се буџет од 100 долара годишње.

40. Гл. Тајник извештава, да је нужно да Савез купи још једну касу противу ватре за Савезне документе и чланске молбенице.

Илија Вујновић предлаже, Глиша Рапаић подупије предлог, да Управни Одбор потре-

биту касу купи. Усваја се једногласно.

41. Гл. Тајник извештава, да у Савезним правилима стоји, да интерес на новац резервног фонда иде у Културни фонд, али се државна власт томе противи, услед чега је до данас интерес резервног Фонда био уложен у резервни Фонд.

Решава се, да се и у будуће поступи по наредби државне власти.

42. Јосиф Рајновић предлаже, Новак Богдановић подупије предлог, да у будуће чим се ствар са Савезном Банком уреди, Савезне чекове потписују следећи: Главни Председник М. И. Пупин, Гл. Потпредседник П. Х. Павловић и члан Стево Бабић, а у случају одсуства кога од горњих потписивање Илија Радаковић.

Предлог се усваја једногласно.

43. Видоје Ћого предлаже, Глиша Рапаић подупије предлог, да се Главном Одбору Српске Народне Одбране предложе сви чланови новог Управног Одбора као Савезни заступници.

Предлог се усваја једногласно.

44. Миле Куколеча, као до садањи члан Управног Одбора захваљује се у име осталих чланова бившег Управног Одбора Главном Одбору на поверењу, а Главни Одбор се захваљује бившем Управном Одбору на несеквичном, сложном и успешном раду.

45. Глиша Рапаић предлаже, да се Управни Одбор Савеза овласти, да у свима општим народним (словесима и у решењима свију Народних задаћа исти Одбор може и треба да тражи од свију друштвених управа и од свију чланова Савеза, да одређени посао врше онако исто ревносно и одавно као и чисто Савезне послове.

Усваја се једногласно.

46. При закључку овогодишње седнице Главног Одбора усваја се једногласно резолуција, да се препоручи члановима Савеза Сједињених Срба Слога, да што ревносније прилажу за Видовдански Дарак, и да што својекије и свима средствима потпомажу борбу за ослобођење и уједињење нашег народа.

Седница се закључује у најбољем реду и слози у 5 сати по подне.

Главни Председник:

М. И. Пупин.

Главни Потпредседник:

П. Х. Павловић.

Главни Тајник:

Душан Трипчевић.

Чланови:

Миле Куколеча

Стево Бабић

Ђуро И. Грегговић

Илија Вујновић

Новак М. Богдановић

Илија Радаковић

Глиша Рапаић

Видоје Ћого

Јосиф Рајновић.

*****
„СРБОБРАН“
*****
не доноси никакве приватне огласе, захвале и тражње. него само чисто службене ствари, Савезне и Друштвене, или опште народне.

ПРОГЛАС ЦРНОГОРСКОГ ОДБОРА ЗА НАРОДНО УЈЕДИЊЕЊЕ

БРАЋО ЦРНОГОРЦИ!

Прошла је једна кобна година од дана наше несретне катастрофе, и бол и горчина испуњавају груди сваког Србина, а нарочито Црногорца, при помисли на начин, којим су управљачи Црне Горе завршили њену војну улогу.

Бедем наше слободе, поносни наш Ловћен, није више слава наша. На велико изненађење свију нас, низ његове стране не потекоше потоци непријатељске крви. Са целокупном оружано снагом наше отаџбине, предан је непријатељу и потоњи јагања наших славних отаца и дједова.

Златне тековине толиких вјекова и толиких гробова бачене су под ноге. У свима ратовима борац за српско ослобођење, данас је роб. Непријатељ га још унижује и искористио је као најамника! У далекој туђини, у аустријским логорима и мађарским мочварама, на принудним и одвратним радovima гине црногорски ратник и пропада наша омладина, цвијет наше интелигенције, док на жалосном њихову огњишту царује глад, пиште нејака дјеца, а смрт немилосрдно.

На дјело, Црногорци, ви који сте и против воље власника избјегли испод непријатељског јарма, и ви, који сте се и прије налазили ван своје несретне отаџбине! Дужност је ваша да одвојите невиност народа од кривце његових управљача. Јага, која је покрила ловоре свих наших крвавих напора за слободу и за Српство, мора да ишчезне. У заједници целокупног српског народа ми не смијемо бити друго, него што су Црногорци увијек били: борци за српско уједињење.

Браћо! Они који су помрачили славу нашег оружја, као да хоће и вашу будућност да осујете. Ми не смијемо остати скрштених руку, нити допуштати да управљачи Црне Горе и даље одвраћају од наше завјетне мисли икога од нас. Урођене српске тежње цијелог нашег народа морају да искључе једном за свагда сваку подвојеност и све сепаратистичке прохтеје. Иза ових мука, страдања и расула, морају да свану нови дани за све народе. Велика Русија, вјековна заштитница Црне Горе већ се препорођава. И наш је препорођај ту: само уједињење с осталом нашом браћом оствариће га.

Црногорски Одбор за Народно Уједињење, излазећи пред вас са својим програмом, управља на вас овај проглас: ступите у редове наше, приберите се око својих представника, које води само мисао нашег уједињења!

Уједињена Србија и Црна Гора, уједињена са неослободеним Српством и са браћом Хрватима и Словенцима, бине наша велика отаџбина, о којој су столећа сањала и за коју је преливају кајрадогацина крв толиких покољења!

Окуните се, Црногорци, под барјак уједињења! Само у уједињењу, великој народној заједници, ви ћете бити сретни, јер ће у њој бити остварен идеал цијелог нашег племена, за који сте крв лили;

Само у њој ви ћете бити сретни и слободни грађани;
Само у њој ви ћете имати најшира уставна права;
Само у њој ваше ће благостање бити остварено;
Само она може да вас врати са тешких радова по свијету у сва богатства наших равница, шума, језера и мора.

Под барјак општег уједињења! Сви лични обзир треба да нестане. Приступите нашој организацији; образujte одборе, купите прилоге за нашу биједу браћу у Црној Гори и Аустро-Угарској, ступајте у што већем броју заједно с југословенским соколовима у редове српских витезова и заједно с њима и с храбрим савезницима ослободимо нашу огњишта.

Под барјак нашег уједињења! Париз, априла 1917.

ЦРНОГОРСКИ ОДБОР ЗА НАРОДНО УЈЕДИЊЕЊЕ
Председник: Андрија Радовић. — Чланови: Перо Вучиновић, Јанко Спасојевић, Данило Гатало и Милош Ивановић.

ИЗЈАВА.

У данас објављеном записнику седнице Главног Одбора прва половина трене тачке гласи:

3. „Глиша Рашањ тражи разјашњење, козко је бивши уредник „Србобрана“ примао шаће. Гл. Тајник изјављује да је г. Милан Јевтић, као главном сараднику плаћано 75 долара, а да се данашњем уреднику професору Тривунцу плаћа 100 долара.“

Поводом тога места има да се изјави, да се оно односи на време од ванредне конвенције па до децембра месеца, јер „Србобран“ за то време није у опште имао уредника, него само сарадника, као што је јасно из горње тачке у записнику. Иначе су уредници „Србобрана“ имали 100 долара месечно. Ја сам био овлашћен да уреднику одредим плату и преко сто долара ако је потребно.

М. И. ПУПИН.

НАТЕЧАЈ

ЗА ШТАМПАЊЕ И ЕКСПЕДИЦИЈУ ОРГАНА САВЕЗА СЛОГЕ „СРБОБРАНА“ ОД 1. ЈУНА 1917. ГОДИНЕ.

1. Сви штампари који желе да пошаљу своје понуде не на то изволе учинити до конца овог месеца на адресу Савеза Слоге, 443 Вест 22-га улица, Њујорк, Њ. Ј.

2. За услове обратити се писмено или усмено писарни Савеза Слоге.

М. И. ПУПИН, Главни Председник.

НЕДЕЉНИ ПРЕГЛЕД

(Наставак са 1-ве стране.)

и паметан не може бранити један предлог по коме би све српско хрватске покрајине сем Србије и Црне Горе остале даље под Аустријом.

Такав предлог, у осталом, међу Савезницима нико не узима озбиљно. Пре неки дан пала је у енглеском парламенту изјава у име енглеског министарства спољних послова, да Енглеска и даље остаје при раније објављеним условима за мир, по којима се тражи слобода за све народе и накнада за учињене штете. То је у ствари био одговор енглеске владе на изјаву нове руске владе о миру „без анексија и накнада“. Дошло је, дакле, време да Енглеска буде ближа српскоме народу од Русије, јер Енглеска тражи слободу за целокупни српски народ, а не само за један његов део. То што тражи Енглеска траже и сви остали Савезници. То сад изреком тражи братска Француска, као што показује говор њенога председника министарства Рибоа при отварању француског парламента. То тражи и Америка која је на завијене изјаве руских социјалиста дала најречитији одговор брзим увођењем опште војне обавезе, јер сви грађани који су навршили двадесет црву а нису прешли тридесет прву годину имају већ 5 јуна предстати комисијама ради регрутовања. Ко год зна колики је прелом општа војна обавеза у једној демократској земљи као што су Сједињене Државе, и колико је времена требало Енглеској да се реши на њега, умеће достојно да оцени ову жртву слободоумне Америке. У тренутку кад Русија малаксава, диже се колос с овег стране океана. Тако

Треба веровати да овакве изјаве нису увод у засебан мир и поред тога што се тако могу разумети. У сваком случају јасно је да милиони подјармљених Словена имају данас да ушпру своје погледе у Англосаксонце и Французе, јер их, како сад ствари стоје, само с те стране може сунце огрејати.

И опет, нека Бог сачува Русију!

Прошла недеља на бојишту

Субота, 19 маја 1917.

Брдо Кук, једно од најважнијих брда на Сочин, данас се налази у талијанским рукама. То признаје и бечки ратни извештај, који је данас сти гао у Лондон. Рим јавља да је пао и вис 652, кључ аустријског утврђења на планини Водне. На тај начин Талијани су завладали целим планинским ланцем источно од Соче, између Плаве и Горце. Након два дана најстрашнијих борба прса у прса, на западним падинама ових планина, Аустријанци су били присиљени да у четвртак напусте Кук и да се повуку на исток за читаву миљу и по.

20.000 мртвих и рањених.

Рим данас јавља да је број мртвих и рањених Аустријанаца током ове недеље износио 20.000.

Талијанска офанзива најбољи је доказ за заједнички и у напред утврђени план савезничких операција на свима фронтovima. Држећи да ће на руском фронту, услед задњих догађаја у Петрограду, доћи до застоја, а очекујући да би Немци могли и Аустријанце довести на западни фронт, Савезници су решили да пређу у напад на којем од својих фронтова. Тако је дошло до ових офанзива на Сочин и у Македонији.

На западном фронту.

До сада су Французи и Енглези у својој офанзиви заробили близу 55.000 немачких војника. По уобичајеном рачунању том броју заробљеника одговара 200.000 других губитака. Чак ако би Немци и добили појачање од 600.000 војника са руског фронта, не би бројно били ништа јачи него што су били када је почела офанзива на Сочин прошле године. Уз то садашњи немачки

положаји ни из далека нису тако јаки као пре. Тада су били на Вими и висовима око Ена, одакле су сада најурени. А поврх свега тога Савезници су данас јачи од Немаца и бројем топова.

На целом западном фронту током ове недеље вођене су само артиљериске борбе, које су предзнак нових пешадиских напада.

Енглези су коначно потпуно овладали селом Билкур, које је више и није село — срање но је са земљом након силних напада и с једне и с друге стране.

Иначе су Немци стално покушавали да поврате изгубљене положаје. Ну сви ти противнапади били су одбијени док Немци нису потпуно малаксали, услед силних губитака.

На македонском фронту. На македонском фронту воде се такође артиљеријски двобоји и припрема земљиште за даље борбе. Српске трупе одликовале су се поново и својом храброшћу и својим успехом.

Немачки зракопловци бацили су 40 бомби на неутврђени град Водену и убили око 20 особа, жена и деце, а ранили 28 других.

То је био пукет излив српске ради губитака које су Немци и Бугари претрпели, у војсци и у положајима, за време задњих борба на овом фронту.

ДО ЗНАЊА.

Овим сес тавља до знања члановима Срп. Д. Д. „Св. Сава“ бр. 8 СССС. у Питсбург.

Па, да је решено на ванредној седници одржаној 13. маја о. г. да ће наше друштво обавити посету барјака 8 јула п. н. кал.

Даље, редовна седница која пада 3. јула т. ј. на Духове, неће се обдржавати на тај дан, него 27. маја у 9 сати пр. подне у друштвеној дворани.

Пошто смо примили позив од братског друштва „Краљевитв Александар“ бр. 94 С. П. С. С. из Вудлауна, Па., које ће обавити посету својих барјака 3. јуна, да учествујемо том пригодном код њих, тога ради и сазивамо ову седницу за 27. маја да решимо о тој ствари.

Са братским поздравом
Перо Корица, предс.
Симо Гаић, тајник.

ПОЗИВ НА ИЗЛЕТ.
Срп. Д. Д. „Обилић“ бр. 78 С. ССС. у Чикагу, Ил., позива браћу Србе и остале Словене из места и околице да дођу на годишњи излет (пикник) који ово друштво приређује 8. јула о. г. у башти Максе Смиљанића, — 22-га улица и 61 Корт.

За добру послугу и врућу јагњетину поскрбиће се
Одбор.

ОБЈАВА.
Срп. Д. Д. „Обилић“ бр. 78 СССС. у Чикагу, Ил., јавља својој браћи Србима и осталим Југословенима, да је ово друштво постало чланом Америчког Црвеног Крета и препоруча браћи Србима да нас следе у овом хуманитарном делу.

Лазо Кораћ, тајник.
Саво Рудић, председник.

СРПСКА НАР. ОДБРАНА

ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ ГЛАВНОГ ОДБОРА СРПСКЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ У АМЕРИЦИ.

У недељу 20-ог овог месеца одржана је у Њујорку седница Главног Одбора Српске Народне Одбране, на којој је донето неколико важнијих одлука. Оне међу њима које се тичу свих одбора биће саопштене у најкраћем року нарочитим расписом.

ПОЛАЗАК ОСВЕТНИКА ИЗ ПУЕБЛА, КОЛО.

— Нарочити допис. —

У недељу 13 овог месеца кренула се из овамошње колоније лијепа кита српских соколова да прискоче браћи у помоћ. Одлучи се њих двадесетједнорица на путовање да отрусу својим мајкама, сестрама и љубама, да освете пале хероје, који су се борили за слободу Србије и цијелога Југословенства.

Овамошње Српско Д. Д. „Балкан“, бр. 5 С. С. С. „Слога“ није жалило ни труда ни трошка да приреди што лепши испрајај сивим соколовима, који ће нам образ освијетлати; приредило је лијепо параду кад смо их испратили до жељезничке станице, где је одсвирано „Радо иде Србин у војнике“. Оно је платило из своје друштвене благајне не само музику, него им је поклонило и лијепо американску звијездану саставу под којом су имали утјеху у овој земљи, док је лепе српске трубојке са натписом „Први Српски Добровољачки Одред из „Пуебла“, којима су били испињени, даровала Сока И. Радаковић. Било је доста и цвијећа, јер је на ту сврху Аница Р. Тепавац скупила од овамошње браће Срба своту од 43 долара.

СРПСКИ ДОБРОВОЉЦИ ИЗ ПУЕБЛА ПРЕД ПОЛАЗАК ЗА СРБ. У.

Весело одлазе, јер тако се јунацима доликује. Ручују се с једним, с другим; љубе се, опрашћају се: „Опрости, брате, ако сам ти када што на жао учинио.“ Свима се хоће растати се у љубави и пријатељству.

Који остају, осјећају да су дужни нешто учинити. И почеше падати прилози: који 5, који 10, а који бога ми и 20 долара, те се за час накупи лијепа свота. То је на пут херојима који дају свој живот на олтар наше мајке Србије.

Затим настаде клицање: „До видова у слободној нашој Великој Србији!“ Захори се из свега грла: „Живели осветници, живили ослободници наши!“ У том музика засвира: „У бој, у бој!“ и влак крену, носећи са собом наше јунаке.

Ево њихових имена: 1.) Петар Жигић, 2.) Миле Узелац, 3.) Ђурађ Радаковић, 4.) Димитар Милисављевић, 5.) Васо Ловрић, 6.) Никола Чанак, 7.) Никола Адамовић, 8.) Илија Жигић, 9.) Саво Калањ, 10.) Јово Ђурчић, 11.) Лука Корица, 12.) Стево Миљановић, 13.) Лука Мандић, 14.) Стеван Косановић, 15.) Миле Дмитровић, 16.) Миладин Пешут, 17.) Буда Кнежевић, 18.) Илија Јемајић, 19.) Буда Кнежевић, 19.) Миле Вукељић и 21.) Алекса Цвјетинанин.

О њиховом одласку и испраћају донијеле су лијеке чланке и овамошње американске новине. И.

ТРАЖЊА.

Драгољуб В. Протић, српски војник на фронту, тражи свога брата Радмила Јанковића за кога већ три године не зна где је.

Обратити се за писмо и адресу на уредништву овога листа.

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Доле потписани неможемо пропустити а да се и овим путем не захвалимо свој оној српској и хрватској браћи, која су нас онако братски испратили пр нашем поласку у српску војску и пожелела нам искрено сретан пут.

Особито хвала браћи члановима друштва „Српско Јединство Слобода“ бр. 22 СССС. у Слатлу, Вап., кога смо друштва и ми били члановима кроз

дуже време — а која браћа нас братски испратили и са \$40 обдариле.

Кличемо свима: збогом, дај боже да се убрзо видимо у нашој слободној и уједињеној домовини!

Шаљу вам братски поздрав ваша браћа

Јово и Спасоје Ненезић.

ДО ЗНАЊА.

Срп. Д. Д. „Дамација“ бр. 269 СССС. у Фарелу, Па., ставља до знања својим члановима да места и околице да у случају болести треба се пријавити председнику болесничког одбора брату Тодору Купирешанину, који станује на 1111^{1/2} Порт Ли евра. Који брат пропустити не учинити неће имати права на болесничку потпору.

Уједино се опомињу сва браћа да редовно и понаставно долазе на месечне седнице, иначе не се поступиће строго по § 29 друштвених прописа.

Никола Мирновић,
рачуноводња.